

Các hành đđng sđ dđng hay đđ đđa sđ dđng vđ lđc đ Biđn đđng diđn ra vđi nhiđu hình thđc rđt đđ dđng. Viđc đđi phó vđi các hành đđng quân sđ đđ khđ nhđng đđng phó vđi các hành đđng dđi ngđđng chiđđn tranh cđn đđi hđi sđ khđo lđo và tđnh tảo đ mđc đđ lđn hđn.

Nhđng biđn đđi trong tđnh hđnh và xu thđ đ Biđn đđng

Trong nhđng nđm qua, tđnh hđnh quđc tđ và khu vđc đđ cđ nhiđu thay đđi vđ tđđng quan so sđnh lđc lđđng cđa các nđđc, dđn đđn đđiđu chđnh trong chđnh sđch đđi nđi và đđi ngođi cđa các bên liđn quan tđi Biđn đđng. Tđ nđm 2013 đđn nay, Trung Quđc đđ tđp trung đđu tđ quy mđ lđn cho viđc cđi tđo đđo nhđn tđo và lđp đđt các trang thiđt bđ quân - dđn sđ đ các đđm chiđđm đđng đ Trđđng Sa, tđo nguyđn trđng hođn tođn mđi đ Biđn đđng.

Các nước khác có nhiều điều chỉnh theo hướng ngày càng quan tâm hơn với vấn đề Biên Đông.

Biên và đối tượng đang và sẽ tiếp tục là địa bàn chính trong cạnh tranh địa chính giữa các nước lớn. Từ lâu, Biên Đông đã vượt ra khỏi khuôn khổ tranh chấp và chủ quyền và các quy định của các quốc gia yêu sách trực tiếp mà còn là đầu tranh của các nước lớn, đặc biệt là Mỹ và Trung Quốc trong việc tranh giành ảnh hưởng, và duy trì hay thay đổi trật tự hiện hành.

Trong không gian địa chiến lược mới của khu vực Ấn Độ Dương - Thái Bình Dương, cạnh tranh chiến lược Mỹ - Trung và các cường quốc trong việc kiểm soát và kết nối Thái Bình Dương và Ấn Độ Dương sẽ vô cùng phức tạp.

Sẽ nổi lên của các vấn đề nóng khác như Bắc Triều Tiên hay cạnh tranh thông tin Mỹ - Trung thời gian qua khiến mức độ quan tâm của dư luận tại Biên Đông có phần suy giảm. Trong khi đó, Trung Quốc tích cực tuyên truyền và tìm cách tác động lên luật chơi quốc tế có lợi cho mình ở Biên Đông.

Mặt khác, tuy cạnh tranh tại Biên Đông vẫn còn bản vấn đề quản lý, và không có chiến tranh và tranh chấp các hành động sẽ động hay đe dọa sẽ động và lợi ích hiện nay diễn ra với nhiều hình thức rất đa dạng. Việc đối phó với các hành động quân sự đã khó nhưng ứng phó với các hành động đối ngoại chiến tranh còn đòi hỏi sự khéo léo và tinh táo ở mức độ lớn hơn.

Sẽ phát triển nhanh chóng của khoa học công nghệ liên quan đến biên khi các nước như Việt Nam sẽ luôn ở thế yếu hơn và đi sau bởi thiêu năng lực và nguồn lực để đầu tư nghiên cứu và triển khai các công nghệ hiện đại.

Điều này đòi hỏi Chiến lược biên mới của Việt Nam cần thay đổi tư duy, chú trọng vào việc nghiên cứu khoa học công nghệ liên quan đến biên, do khoa học công nghệ sẽ không chỉ liên quan đến gia tăng nguồn lợi kinh tế biên mà còn liên quan đến đảm bảo an ninh, quốc phòng.

Bên cđnh đđđ, vđc nguđn tài nguđn biđn có nguy cđ cđn kiđt, môi trđđng ô nhiđm và các vđn đđ an ninh phi truyđn thđng là mđt đđđm đđđg lđu tâm. Thđc tđ cho thđy vđc thúc đđy các quđc gia thđc hiđn các nghđa vđ pháp lý quđc tđ vđ hđp tác quđn lý nghđ cá và môi trđđng biđn ngày càng đđđc đđy mđnh.

Gđi mđ cho tđ duy biđn cđa Viđt Nam thđi gian tđi

Vđc trđnh Trung đđđng xem xét, ban hành nghđ quyđt mđi vđ Chiến lược kinh tđ biđn Viđt Nam là hđt sđc quan trđng và cđn thiđt, Tđng bí thđ, Chđ tđch nđđc Nguyđn Phú Trđng đđ khđng đđnh nhđ vđy tđi phiđn khai mđc Hđi nghđ lđn thđ 8 Ban Chđp hành Tđ đđđng khóa 12 (Hđi nghđ Trung đđđng 8) tháng 10/2018.

Tđng bí thđ, Chđ tđch nđđc khđng đđnh tđm quan trđng cđa biđn, đđo và đđy là vđn đđ hđt sđc hđ trđng, liên quan đđn phát triđn kinh tđ biđn gđn vđi phát triđn xã hđi, bđo vđ tài nguđn, môi trđđng, đđng phó vđi biđn đđi khí hđu, nđđc biđn đđng, bđo đđm quđc phđng, an ninh, đđi ngođi, hđp tác quđc tđ vđ biđn.

“Vđc trđnh Trung đđđng xem xét, ban hành nghđ quyđt mđi vđ Chiến lược kinh tđ biđn Viđt Nam là hđt sđc quan trđng và cđn thiđt, khđng chđ xuđt phát tđ thđc tđ Nghđ quyđt sđ 09 giđi hđn thđi gian đđn nđm 2020 mà còn do nhiđu lý do khách quan, chđ quan khác. Trong đđ có tình hình quđc tđ, khu vđc và trong nđđc đđ và đđng có nhiđu thay đđi đđi hđi phđi có sđ bđ sung, phát triđn vđ quan đđđm và đđđu chđnh vđ mđc tiêu cđ thđ, đđnh hđđng phát triđn mđt sđ ngành, lđnh vđc kinh tđ biđn...”, Tđng bí thđ, Chđ tđch nđđc nói.

Trong bđi cđnh quđc tđ và các xu thđ mđi, tđ duy vđ biđn cđa Viđt Nam cđn thay đđi cách tiđp cđn đđ đđm bđo thđc hiđn thành công cùng lúc nhiđu nhiđm vđ cđ bđn là bđo đđm an ninh, bđo vđ chđ quyđn và các lđi ích trên biđn, đđng thđi phát triđn kinh tđ biđn bđn vđng đđa trên trách nhiđm bđo vđ môi trđđng và nguđn tài nguđn biđn.

Trđđc hđt, cđn có sđ hài hoà và cân đđi giđa các nhiđm vđ duy trì hoà bình, đđn đđnh khu vđc, bđo đđm an ninh và chđ quyđn, khai thác và phát triđn kinh tđ biđn, đđng thđi xây đđng ý thđc bđo vđ môi trđđng và nguđn lđi trên biđn, tuân thđ theo các

quy đònh cò luòt pháp quòc tò vò sò đòng, khai thác và quòn lý biò.

Trong quan hò đòì ngoòì, tò duy biò cò Viòt Nam trong giai đòon mòì còn quan tâm đòn các vòn đò pháp lý quòc tò và truyòn thông linh hòt hòn nòa. Òây sò là nhòng lònh vòc quan tròng giúp thòc hiòn các mòc tiêu lâu dài cò Viòt Nam.

Hòp tác quòc tò liên quan đòn biò không nên chò gòì gòn trong các lònh vòc chính trò, an ninh – quòc phòng hay bòo vò môi tròìng và phòng chòng thiên tai nhò hiòn nay mà còn còn mò ròng sang hòp tác phát triò kinh tò biò, nghiòn còu, phát triò khoa hòc công nghò biò, lònh vòc quòn lý, quòn trò biò, và vòn hoá - xã hòì. Òiòu này còng cho thòy còn nhòn mònh đòn tính kòt nòì còng nhò phân vai rõ ràng cò các lònh vòc khác nhau trong kò hòch phát triò biò mòì đò đòm bòo tính hiòu lòc và hiòu quò.

Ngoài ra, viòc đòìu chònh tò duy vò không gian biò cò Viòt Nam không chò giòì hòn ò Biò òng. Òiòu này mòt mòt giúp Viòt Nam tham gia đònh hình các cò chò biò và đòì đòìng ròng lòn hòn nhòng phù hòp vòì lòì ích phát triò lâu dài cò Viòt Nam.

Mòt khác, viòc đòìu chònh tò duy này còng giúp tòo thò đòn xen lòì ích vòì các nòìc và tìm kiò nhòng bài hòc kinh nghiòm vò quòn lý biò ò nhòng khu vòc khác đò áp đòng cho Biò òng.

Thòc sò Thù Anh - chuyên gia nghiòn còu tòì Viòn Biò òng